

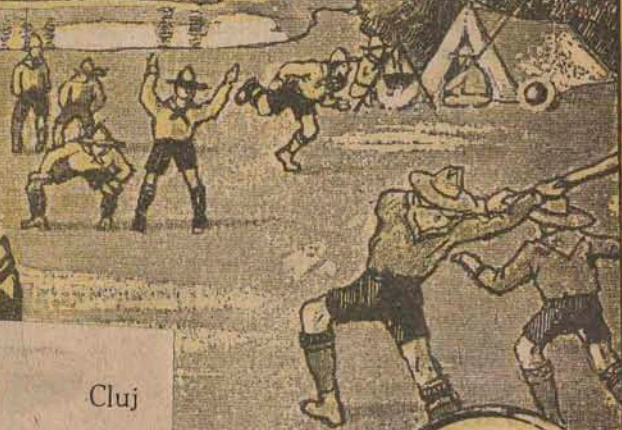
LORANT

CIMBORA

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓDALLA-
MOK EGYETLEN MAGYARNYELVŰ
KÉPES HETI GYERMEKLAPJA

FŐSZERKESZTŐ:

Benedek Elek

19 Biblioteka Univărsităților
2 példány Cluj

6. évf.
1. sz. 1927.
III. 1.

A csemetefa éneke

— Elek Nagypónak, a jóságos faültetőnek —

*It száttó lepkék, döngicsélő méhek,
ha erre sétál, vegyétek körül!
Hiszen tudjátok: mennyire örül,
ha lágy zsongással tavaszról meséltek*

*... Szemében ifjú, tiszta öröm ül,
Haja fehér, de szíve még fehérebb,
Ha rút-goromban bántja is az élet,
Ő mindig szeret, mindig könyörül.*

*Minden örömet tőle kaptam kölcsön:
Övé legyen majd izletes gyümölcsöm,
Virágomat az Ő fejére hintsem:*

*hűsen tegyezve, árnyékkal kínálva,
sátorom legyen leghívebb tanyája! —
Jóságos ember, — áldja meg az Isten!*

Szatmár, 1924. március hó.

— DSIDA JENŐ.

Paszulyszedés

Irta CSÜRÖS EMILIA

Tudjátok-e gyerekek, mit jelent az, ha a békának vörös posztót mutatnak? Megvadul tőle. No, éppen ilyen hatással volt rám is az a fenti szó, gyerekkoromban. Hogy miért? Majd elmondom.

Falun laktunk akkor. Én csak vakációban voltam otthon, az egész évet nevelőintézetben töltöttem. A negyedik polgári után úgy döntöttek a szüleim, hogy elég volt a tudományból, hiszen azt már bizonyára megtanultam, hogy csungáskor ne álljak az éresz alá, ennél több tudomány pedig fehérnépnek ugy sem kell. Otthon ugyanis igen kell már a „nagy leány”.

Örültem én ennek ugyancsak. Tele volt a fejem nemes eszmékkel, — amelyeknek kíváncsi sem lehetett volna kedvezőbb talajt, mint a mi kicsi falunkat. (Ézt én gondoltam.) Eszméim, terveim mind igen szépek, nemcsak voltak, csak az volt a baj, hogy sorban esütörtököt mondtak.

Az első az volt, hogy a falusi leányoka összegyűjtöm, megtanítom őket szőnyegszöveget és finomabb kézimunkákra, miközben erkölcsnevelő felolvasást tartok nekik. Hiszen, lett is volna valami belőle, csak épp hogy a szövéshez jobban értettek, mint én, egyéb kézimunkájuk meg színezés és finomság dolgában felülmúlták az én mintáimat. Maradt volna az erkölcsnevelő felolvasás. Ez alatt azonban mindegyiknek sürgős dolga akadt otthon és másnap már egyik sem jött

el az üres gépészlakásba, ahol én előadásaimat akartam tartani.

Ugy gondoltam, a férfiak inkább képesek felfogni a kultúra áldásos hatását, azért a gazdáknak kezdtem arról beszélni, hogy milyen fontos államérvék a lótenyésztés és okos dolog volna löversenyeket rendezni a faluban. A gazdák bólogattak és mosolyogtak hozzá. Akkor megmondtam nekik, hogy ezt már Széchenyi István is megcsinálta, aki a „legnagyobb magyar” volt és gróf is. Erre ők azt felelték, hogy bizonyosan nem szántott egész héten a lovaival, mint ők, — és a faképnél hagytak.

Ezután az ifjuság felé fordultam. Összegyűjtöttem külön táborba a fiukat és a lányokat, aztán tornáztattam, énekelni tanítottam őket és meséket olvastam fel nekik. A gyerekek meg lettek volna ezzel elégedve, de egymás után jöttek panasza a falusi asszonyok az édes anyámhoz.

— Elvonja a kisasszony a gyerekeinket a pépéktől és malacoktól. Egyik sem akar otthon a házra vigyázni, amíg mi a mezőn dolgozunk. A kiesikre sem vigyáznak és a kotlóknak sem adnak enni. Egész nap itt ácsorognak az udvarban.

Végül édes apám is erélyesen emelte fel szavát, amikor egymásután tüntek el még zölden az arany pármének és eszázárkörték a fiatal fáról.

— De most már utoljára mondom, hogy legyen vége ennek a gyermekforgalomnak, mert hátra kötöm a sarkadat!

Vérző szívvel oszlattam fel a gyermekcsapatot. Ez volt a legsúlyosabb kudarcom. Ezután elhatároztam, hogy végérvényesen visszavonulok a közügyektől. Visszavonulásom első napján arra az elhatározásra jutottam, hogy — Lina, az öreg szakácsnő minden tiltakozása ellenére — segíteni fogok a konyhán. Utóvégre is, nem számíthattam arra, hogy valaha vegetáriánus leszek, amikor is teljesen fölöslegessé válik a főzőművészet.

Azzal kezdték, hogy karomra vettem a zöldes kosarat, nagy karimás papírkalapomra világoskék szallagot kötöttem (— kék ruha volt rajtam aznap) és elindultam paszulyt szedni. Édes apa amúgy is nagyon szereti, hát meg, ha megtudja, hogy én szedtem!

Harmatosan sötétlett előttem a paszulyreggeteg. Két méteres karókra futottak fel és fönt összefonódva sátozt alkottak a dus indák. Hirtelen is volt kertünk a paszulyterméséről. Először is behatoltam a közepére. Semerre sem láttam ki onnan. Mit tehetek én róla, hogy erre az jutott eszembe, hogy most épp úgy körül vagyok zárva elősövényvel, mint Csipkerózsika. Hirtelen rózsáágaknak láttam a paszulyindákat és ott magamban, a sok lepke, zümmögő méh és kismadár előtt eljátszottam Csipkerózsika történetét. Szép volt, érzékeny történet volt. A néző közönségem teljesen átértette. Egy sárgarigó is odaszállt az egyik akácára és némán figyelte a hősi jelenetet, amikor a napkeletről megérkezett királyfi körülövegolta a csipkerózsás kastélyt. De a nagy jelenet után, amikor a királyfi áttör a vadrózsza sövényen, illetve a paszulyindákon, lelkesülten szólalt meg: Brávo, fiu! Brávo, fiu!

Persze, a királyfi is én voltam, és a szézeves álmából bájos mosollyal ébredő Csipkerózsika is, aki szendén nyujtottam oda a jobb kezemet a — balkezemnek.

Ezalatt odakint, a valóságos világban, Mari megterítette az asztalt, és beszállította a hajnalban szedett paszulyból készült levest. A familia is összegyűlt és ebédelni kezdtek. Csak én hiányoztam. Mari bejárt udvart, kertet, még a szalmakazlak felé is elment, mert tudta, hogy jó olvasás esik fönt az arany színű szalmán, — hiába. A veteményes kertre nem gondolt. Édes apa már szigorúan ráncolta a szemöldökét, de az én helyem továbbra is üres maradt. Amikor Lina néni behozta a rántott csirkét, édesanyám halkán megkérdezte tőle:

— Nem látta, merre ment el a kisasszony?

Itt a tavasz, kezdődik a futballozás!

Az öreg asszony, mintha ezt várta volna Csipöré tette a kezét és csattanó hangon vágta ki: — Főzni akart máma, oszt elment paszulyt szedni. Visszajönni sose láttam!

Igy történt, hogy Mari a visszafojtott nevetéstől piros arccal szaladt a veteményes kertbe — Tessék ebédelni jönni, már a husnál tartanak!

Amikor végre megjelentem az ebédlő asztal előtt, édes apa szigorúan kérdezte: Micsoda rendtelenség ez? Hol voltál mostanáig?

Nekem a hajam kibomlott, mármint ahogy Csipkerózsika szerepéhez illik, a kékszallagos kertü kalap — mely főképen a királyfi tollas baretjét képviselte — a nyakamba lógott és ott volt karomon az üres zöldes kosár, amint szeliden feleltem: Paszulyt szedtem.

A katasztrófa ekkor tört ki. A fiuk, két huncfut öcsém, olyan harsogó kacagásban tört ki, hogyha Csipkerózsikát fel nem ébreszti a napkeleti királyfi, — erre egész bizonyosan felébredt volna.

Ettől kezdve ahányszor elrejtőztem valahová valami kedvenc könyvemmel és feltűnt távollétem, mindig azzal intézték el: — Bizonyosan megint paszulyt szed valahol.

Tragikus következménye azonban akkor lett a paszulyszedésemnek, amikor szeptemberben újra fejembe nyomták az intézeti sapkát és visszaküldtek még két évig komolyodni. De nem is ejthette ki büntetlenül senki előttem soha többé ezt a szót: „paszulyszedés”. Ha hallom, még most is úgy érzem, hogy elégtételt kell venni ezért a csufolkodásért. Hát úgy vigyázzatok gyerekek, hogy ki ne mondjátok előttem, ha jóba akartok lenni velem!

(Kolozsvár.)

Tamás érdeklődik

(Beszélgetés Erdély pusztulásáról.)

II.

Tamás: Elgondolkoztam Erdély sorsán és sok dolgot nem látok eléggé tisztán. Ha a mohácsi vész után Szolimán szultán biztosította Erdély területi épségét, utódai hogyan foglaltak el belőle újabb és újabb területeket.

Apa: Egy kicsit közelebből kell megismerkedned a török viszonyokkal. Szolimán Erdély sorsát egy császári rendelettel szabályozta, azaz athnámét bocsátott ki Erdélyre vonatkozólag. Erre az athnáméra hivatkoztak mindig az erdélyi magyarok, ha a szultánok emberei erőszakoskodtak. Nagy volt az ijedelem, amikor az eredeti okirat elveszett. Nem siettek bejelenteni a portán Szerencsére, egy kis vesztegetéssel sikerült másolatot szerezni róla. Erre aztán vigyáztak, mint a szemük fényére: A Szolimán rendelkezése valóban gyakran használt.

Tamás: Akkor nem is volt olyan nagy veszedelem egy-egy várnak az elvesztése. A várháta megett egy újabb védővár keletkezett: a török végbeliek büntetlenül nem rabolhattak.

Apa: A várvesztés mindig nagy baj volt mert a várral birtokok jártak együtt. Mielőtt a török a várat hatalmába kerítette, rögtön irásba foglalta, milyen falvak és birtokok tartoznak a várhoz. Ez a jegyzőkönyv volt a híres defter. Ami a defterbe belekerült, azt igyekezett birtokába venni. A jegyzőkönyv nem is volt mindig hiteles. A várba berendelt falusiak sok mindent bediktáltak, csak hogy szabaduljanak. Néha nagy, távoleső birtokok is belekerültek a defterbe. Minden inkább szerettem volna lenni abban a korban, mint falusi bíró. Rossz világ jart a hivatalbelire. Ha a török idézésére nem jelentek meg a faluk vezetői, elkészülhettek rá, hogy minden pillanatban rájuk tör egy török csapat. Ha pedig megjelentek, a végbeli magyar vittek perolták ki őket. Bíró uraméknak nehéz hivataluk volt a végeken, különösen Apafi idejében.

Tamás: Ha a török végvárbeli basa erőszakosan foglalt, nem lehetett bepanaszolni Sztambulban?

Apa: A panaszos követségek egymást érik a szultánnal. De nem mindig járnak eredménnyel.

Tamás: Most már értem, miért fordult las-

sankint az erdélyi főurak nagy része Bécs felé segítségért. A török erőszakoskodására csak ez lehetett válasz.

Apa: Erdélyt sokáig Teleki Mihály tartotta meg a török oldalon. Kiméretlenül bant azoktól, kik ellene voltak a török barátságának. Ezért kellett meghalni Bánfy Dénesnek is. Mikor azonban a törököt Bécs alatt megverték, majd Budát is visszafoglalták tőle, Teleki belátta, hogy változtatni kell a politikán. Teljes erővel régi hívei ellen fordult: azok ellen, kik segítségére voltak a német-párt kiirtásában. Most Teleki a német párt vezére. Ne vágj olyan haragos arcot hozzá, mint ha te is Teleki korában élnél! Nem lehetett más kép cselekedni. A kis Erdélynek nem volt már ereje, csak a nyaszsághoz. Menteni kellett a menthetőt. Nem dicsérem Teleki uramat, de el kell ismernem róla, hogy Erdély sorsa lebegett szeme előtt. A császár követétől már ugy is tudták, hogy a Habsburg-uralkodónak jó szíve van. Azt izente tudniillik az erdélyieknek, hogy gondoskodni fog róluk, akár akarják, akár nem.

Tamás: Ha Teleki nem önzésből cselekedett én nem tudok haragudni rá. A politikus néha olyan eszközöket is kénytelen felhasználni, amilyenektől mi visszariadnánk.

Apa: Teleki kétségkívül Erdély érdekében tapadozott, de nem hanyagolta el a maga érdekeit sem. Egyezkedő tárgyalásában első pontnak veszi fel, hogy az uralkodó sohasem fogja felelőségre vonni a múltért. Sok borsot tűrt ökelme a császár orra alá, hiszen Thökölyvel hosszabb ideig bizalmas barátságban volt. Ez a feltétel nagyon szükséges volt. Még a követek is törvénybe foglaltatták több ízben, hogy az ország érdekében és megbizásból teljesített tevékenységükért sem ők, sem utódaik felelősségre nem vonhatók. Nem is az volt a hiba, hogy Teleki magáról gondoskodott, hanem az, hogy Erdélyt nem tudta megmenteni. Erdélyt két nagy hatalom versengése tartotta fenn. Mihelyt az egyik lehanyatlott a másik rátette a kezét. Hiába erőszakoskodtak már a török basák Apafival: a határok felé német hadak közeledtek: Erdély nem kerülhette el sorsát. Szegény Erdély csak a német hadak be-

özönlése után tudta meg, mennyire emberibb élete volt a török felfedezés alatt. Függetlenségét már csak rövid időre nyerte vissza. Thököly betörtése sikerült, de uralma csak rövid ideig tartott. Majd II. Rákóczy Ferencz keríti pár évre kezébe a hatalmat. Utána a bécsi udvar éppen olyan új Erdélyben, mint Magyarországon. A XVIII. században úgy látszott, hogy a magyarság örökre német uralom alá kerül.

(Budapest.)

BÉLYEGGYŰJTÉS

Egy öreg bélyeggyűjtő emlékeiből

Nehogy azt higgyétek, hogy én, az „öreg” jelzővel ellátott alulírott a bélyeggyűjtés őskor-zakába akarok visszavezetni benneteket. Nem! Az én emlékeim mindössze negyven egynéhány esztendőre nyúlnak vissza, arra az időre, amikor még sokkal több szeretettel, sokkal több lelkesedéssel gyűjtöttünk bélyeget, mint manapság. Ma már a gyűjtés szenvedélyébe, a szép sport szeretetébe, hova-tovább mindig vegyül egy kis üzleti, praktikus érzék is, ami az én kezdő gyűjtő koromban még nem fűtötte a bélyegek kedvelőit. A bélyeggyűjtés klasszikus korának az első ötven esztendőt nevezik, nos hát, én ennek az ötven évnek második évtizedében tettem az első lépést a philatelia mezején: s mert úgy érzem, hogy valami eredményt mégis elértem e téren, talán ifjatalok, tanultok belőle, ha elmondok egyet mást az emlékeimből.

Bizonyos, hogy az én időmben sokkal könnyebb volt bélyeget gyűjteni, mint most. Az „anyag” is sokkal, de sokkal kisebb volt, mint ma és az igazi, nagy ritkaságoktól eltekintve egy kis társadéggal majdnem minden bélyeget meg lehetett szerezni. Katalógusok akkor még nem igen voltak és na igen, távolról sem volt meg a mai jelentőségük. Néhány nagyobb bélyegkereskedőről beszélt nekünk egy felnőtt unokabátyám — aki különben az egyetlen meglett bélyeggyűjtő volt a városunkban, — volt talán egy-két bélyeg-gel foglalkozó szaklap is, de erről mi, kis nebulók, abban a kis vidéki városban, ahol laktunk, edes-keveset tudunk. A gyűjteményünket főképp cseré után szaporítottuk, — ha csak fentemlitett unokabátyám meg nem könyörült rajtunk néha

— de ennek a cserének sem katalógus képezte az alapján, hanem, — ahogy mi mondtuk, — a „szaglás”, az érzék. A ritkasági fokmérőt az képezte, vajjon meg volt-e a bélyeg már valamelyikünk gyűjteményében. Az egyik gyerek egyszer egy csomó osztrák könyvatos bélyeget fedezett fel egy rég elfelejtett, padlásán bepókhálósodott láda feekén, a másik az édesapja iródájában megkaparintott spanyol és portugál bélyegekkel büszkélkedett. (Igaz, csak addig, amíg a „duplákat” el nem kunyoráltuk tőle, aztán már mind-egyiknek meg volt és a többi nem kellett senkinek!) A ma olyan értékes könyvatosokat akkor még potom áron meg lehetett szerezni és akár milyen „sasos” osztrák könyvatosost megszerezhetettél egy ugyanolyan névértékű magyar könyvatosért. Volt azonban néhány nagyszerű beszerzési forrásunk. Pali pajtásomnak Argentínában voltak rokonai, akiket állandóan bélyeg-kérő levelekkel zaklatott — (eredménytel!). Sanyi egy amerikai nagynénivel dicsekedhetett és egy fűszernagykereskedő fia nagyágyuként vágta ki mindig, az akkor még postacsomagokon is, érkezett olasz, magas névértékű bélyegeket. Én magam apám egy tanárember ismerőse révén összeköttetésbe kerültem egy Singaporeba szakadt magyarral, akinek ott nagy üzlete volt és az onnan került siami, indiai és különböző gyarmat-bélyegeim miatt híres voltam a mi kis gyűjtő társadalmunkban. Ezekből a bélyegekből időnként nagyobb mennyiségeket kaptam és mert a cseréléskor meglehetősen nagylelkűséget tanúsítottam, megtörtént, hogy a tizperekben egy csomó hetedikes, nyolcadikos nagy diák környékezte meg rövidnadrágos csekélységemet holmi indiai bélyeg-cseré tárgyában.

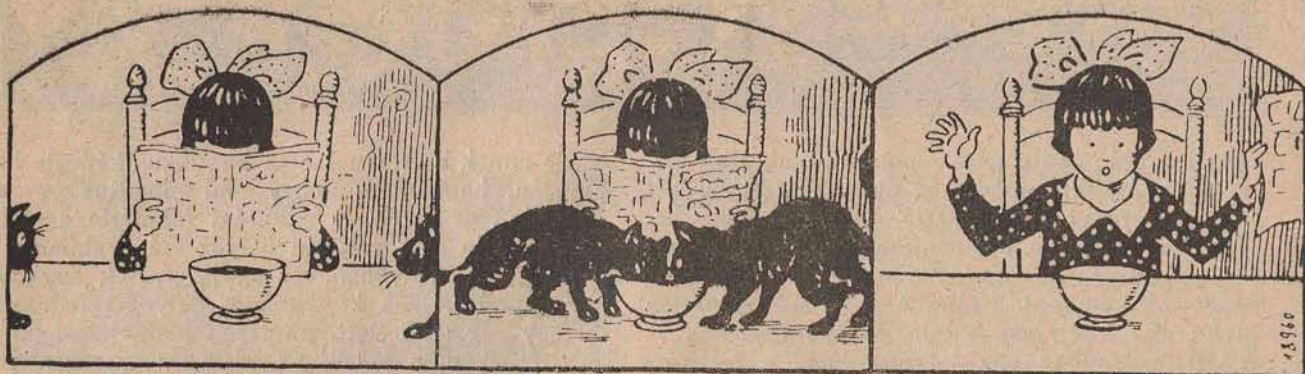
(Folytatása következik.)

A Cimbora könyvosztálya

A cserkészkönyvek új árai:

Farkas Gy.: Tábornüz üzen	á 15— leu
Radványi K.: Horog István & Co	„ 15— „
Sztrilich—Mócsy: Cserkész segítségnyújtás	„ 10— „
Butykó: Törvénytárgyazat	„ 15— „
Scherer: Próbaidős cserkészkönyve	„ 15— „
Sztrilich—Mócsy: Tábori munkák	„ 20— „
Radványi K.: Napsugárleventék	„ 15— „
Kovács D.: Ballag már	„ 15— „
Scherer: Cserkészek könyve	„ 15— „

A fondorlatos Cicc és Micc

Cimborát hozott a posta
 Klárka buzgón olvassa:
 Evést, ivást, mindent felejt,
 Cica-furfangról mit se, sejt.

Klára előtt tej párolog
 Cicc és Micc oda sompolyog.
 — S míg Klári a mesét nyeli —
 A tejeeskét lefetyeli.

Egy mesének egy a vége,
 — Tán már reggelizni kéne? —
 De míg vége a mesének,
 — Hült helye a tejeeskének!

A bolondok

Apró unokáinak meséli ELEK NAGYAPÓ

Hol volt, hol nem volt, hetedhétországon túl, ahol a kurta farkú malac túr, — volt egy falú. No, gyerekek, és sok országot bejártam, de még ilyen falút nem láttam: egy-két ember volt itt okos, a többi bolond. E közt a sok bolond ember közt egynek volt egy okos fia, de hiába volt okos ez is, bolond leányt vett feleségül. Az igaz, hogy nem is volt okos leány a faluban, más faluban meg nem kapott feleséget, mivelhogy bolond hire volt a falujának.

Na, telt, mult az idő. Egyszer azt mondja a fiatal asszonynak az anyósa:

— Eredj, lányom, menj ki az istállóba, fejd meg a tehenet.

Kiment a fiatal asszony, alája ült a tehennek, fejte, fejte, esurgott a tej a sajtárba, de egyszer csak egy csepp tej a földre cseppent.

— Jaj Istenem, Istenem, — óhéगतott az asszony, mit szólnak majd a faluban, ha megtudják, hogy ez a csepp tej nem a sajtárba, hanem a földre cseppent! Hátha még az uram meg tudja! Óh milyen szegényen, óh de nagy szegényen!

Elullott a könnye, mint a záporosó, aztán le-

térdelt a tehen mellé, a kezét összekulcsolta s úgy könyörgött:

— Tehénkém, tehénkém, édös, drága tehénkém, senkinek meg ne mondd, hogy a tejedből egy csepp a földre cseppent!

Bezzeg, hogy a tehen a füle bojtját se mozdította, csak állott egy helyben esendesen s nagy bután rábámult az asszonynya. Aközben az anyós nem tudta elgondolni, hogy miért marad a menyő oly sokáig az istállóban, kiment utána. S hát a fiatal asszony ott térdelt, sirt, könyörgött a tehennek:

— Tehénkém, tehénkém, édös jó tehénkém, senkinek meg ne mond, hogy mi történt.

— Ugyan bizony, mi történt, lelkem menyő-asszony?

— Oh, lelkem anyámasszony, ne is kérdeje. Egy csepp tej a földre cseppent. Megöl a szegényen, ha megtudják.

Hiszen megijedt az öreg asszony is! Az is leterdelt a tehen mellé, a kezét összekulcsolta s úgy könyörgött a tehennek: el ne árulja a nagy szegényt, ami a menyőn esett.

Közben hazajött az öreg ember, keresi a fele-

segét, a menyét, a fiát: egyik sem volt a házban. Kereste az udvaron, ott sem találta. — Talán az istállóban lesznek, gondolta magában, s ment oda. Bezzeg, hogy ott volt a két asszony, sírtak, bögték, könnyörögtek a tehénnek.

— Hát veletek mi történt?

Mondják, hogy mi.

— No, ennek fele sem tréfa, mondotta az öreg ember, s ő is letérdelt, a kezét összekulesolta s könnyörögve kérte a tehenet, hogy el ne árulja, mi nagy szégyen esett a menyén.

Na, hazajött a fiatal gazda is. Kereste a feleségét, anyját, apját s bezzeg, hogy az istállóban találta meg! Ott térdeltek mind a hárman, sírtak, bögték, könnyörögtek, esuda, hogy az istálló össze nem dült.

— Ugyan bizony miért bögnék kendtek ilyen kegyetlenül?

Mondják, hogy miért.

— Hej, mondja a fiatal gazda, sok bolond van a faluban, de nem hiszem, hogy még három ilyen bolond legyen. Megyek is mindjárt s ha még három ilyen bolondot találok a faluban, itt maradok, de ha nem: világgá megyek s többet ide vissza sem jövök.

Nosza, nyakába vette a falut, ment az utcán végig. Amint ment, mendegélt, látja, hogy egy ház előtt négy ember szörnyen erőlködik: egy hosszú gerendát mindenképpen be akartak vinni a házba, de úgy, hogy a gerendát keresztbe fektették. Bezzeg, hogy nem ment be így a gerenda!

— Vágjuk ketté, tanácsolta az egyik.

— Az ám, mondotta a gerenda gazdája, de nekem így kell az egész, hosszában, amint van.

— Na, bizony, ha úgy kell, mondotta a harmadik, üssük be a falat kétoldalt az ajtó mellett, így majd befér.

Egyszeribe neki estek a falnak, ütötték, vágták, döngették csákánnyal. Éppen akkor érkezett oda a fiatal gazda.

— Hát kendtek mit csinálnak?

— Hej, nagy baj van itt, öcsém. Nézd, be akarjuk vinni ezt a gerendát s nem fér be az ajtón.

— Ejnye, ejnye, de bolondok kendtek! Fogják hosszában a gerendát, mindjárt befér.

Üszénéztek a bolondok, csodálkoztak, azán gondolkoztak a dolgon.

— Az am, igaza lehet!

Megpróbálták s hat csakugyan igaza volt a fiatal! gazdának.

— Na, mondotta a fiatal gazda magában, már úgy bolondot is isméltem olyant, mint az otthonvalók, de azért csak tovább megyek, hátha még többet is találok. Ment, mendegélt, kiért a mezőre s ott meglátott egy embert, aki éppen búzát aratott egymagában. Egyszerre csak odatévedt a búzaföldre egy ökör, mendegélt fel s alá a búzavetésben, ette, gázolta javában. Hej, megijedt a gazda! Hiszen ez az ökör most mind összetapossa az ő drága búzáját. Tűnődött magában, vajjon mit csináljon. Nem messze tőle aratott vagy tizenöt ember, kiáltott nekik, hogy jöjjenek, segíjenek neki vigyék ki az ökröt a búzaföldről. Összegyültek az atyafiak, tanakodtak, egyik egyet, másik mást mondott, végre is azt határozták, hogy hoznak a faluból egy kötelet, az ökör lábát összekötözik, a földre fektetik s úgy huzzák ki onnét. Mindjárt be is szaladt egy ember a faluba, csakhamar jött a kötéllel, s az ökröt kötözni kezdték.

Csak nézte, nézte, a fiatal gazda az utról, hogy mit csinálnak az atyafiak, aztán odament ő is.

— Bolondok kendtek? Adjátok ide azt a kötelet.

— Mit akarsz vele? — kérdezték az atyafiak.

— Azt kendtek ne kérdezzék, hogy mit akarok vele. Mindjárt megmutatom.

Azzal fogta a kötelet, szépen az ökör nyakára kötötte, elindult előtte, az ökör utána s kivezette a búza körül.

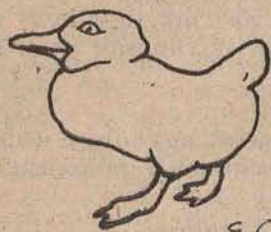
— No, lám, álmélkodtak az emberek, — s ez nekünk eszünkbe sem jutott! — Ej, de okos ember vagy te, öcsém, tartsa meg az Isten az eszedet.

De mos! már nem ment tovább a fiatal gazda. Hiszen talált bolondot, az otthonvalóhoz hasonló, nem is hármat, de tizenkilencet!

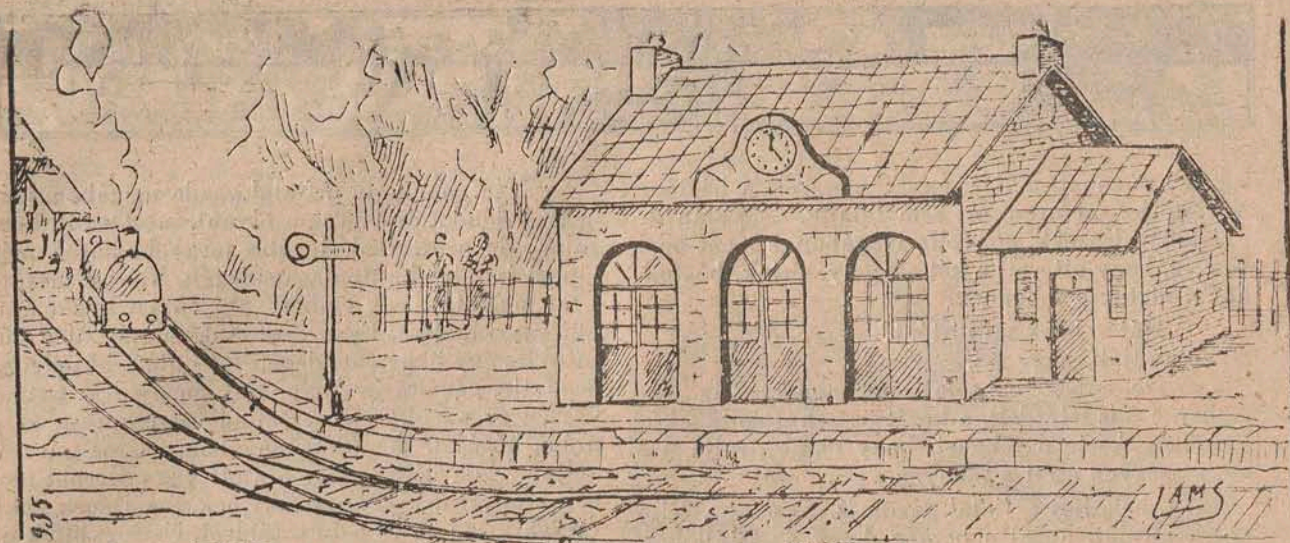
— Ezek még bolondabbak, mondotta magában. Mar csak hazamegyek velük élek, velük szenvedek, amíg az Isten rendeli.

Úgy tett, amint mondta.

(Kisbaczon.)

Indul a kék vasut...

A karácsonyi számban megépítettük a mi pompás kis vasutunkat, a „kék vasutat“. Azóta a kis mozdony messzi országokon keresztül viszi magával a teher-, személy- és étkezőkocsikat, a pazar kényelemmel berendezett hálókoscsikat, de mert nincs állomása, — nincs hol megpihennie. Pedig azóta akármelyik vasból való gőzmasina is elfáradhatott volna, hát még a miénk, amely bizony csak gyufáskatylvából készült. Építsük meg hát hozzá az indóházat, a szemaforot és minden mást, ami egy kis vasuti állomáson kell.

1. ábra:

Az állomás kerítését gyufaszáלבól készítjük, melyeket vékony drótokkal kötünk össze. A két végén levő gyufaszáלבnak parafából vagy jantafából készítünk talpat.

Az indóházat vékony kéregpapírból (pappendekliből) készítjük el az alanti rajz szerint. Az egyes végeket gummiarabieummal ragasztjuk össze. Kirajzoljuk, kiszinezzük — (ki-ki amilyen ügyesen tudja) — és az egészet vékony deszkalapra erősítjük.

2. ábra:

A szemafor (vasuti biztonsági jelzőt) kemény papírból vágjuk ki s egy kis kerek fadarabkára erősítjük, úgy, hogy mozgatható legyen. Talpat ugyancsak parafából készítünk hozzá.

3. ábra:

A kis házat ugyanugy csináljuk, mint az indóházat és ennek falához ragasztjuk.

4. ábra:

A kis ház teteje.

5. ábra:

Az indóház teteje.

6. ábra:

Ora.

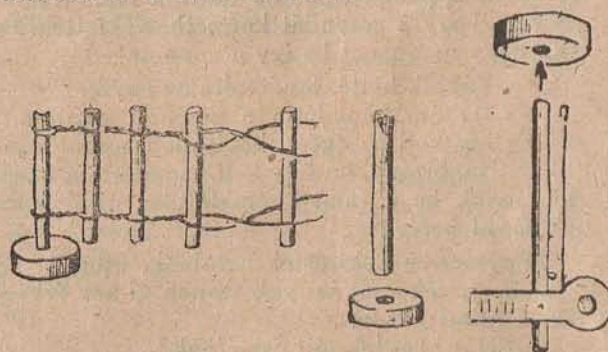
7. ábra:

A kémény.

8. ábra:

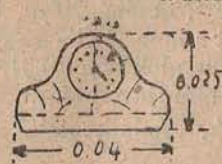
Az indóház falai.

Az egész állomást többszörösen is megcsinálhatjuk és akkor különböző állomásokon állhat meg vonatunk. Próbáljátok meg! katasztrófát háritottak el.

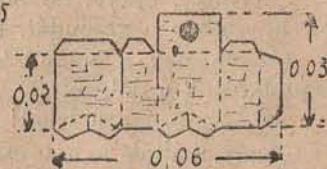

1. ábra

II. ábra

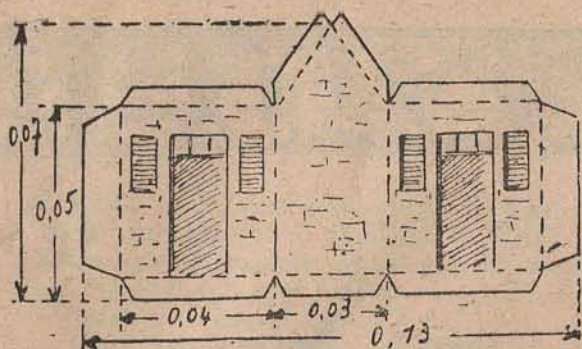

6. ábra.

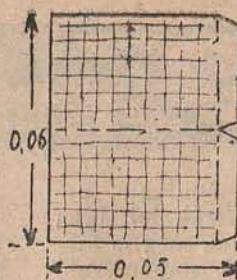

7. ábra

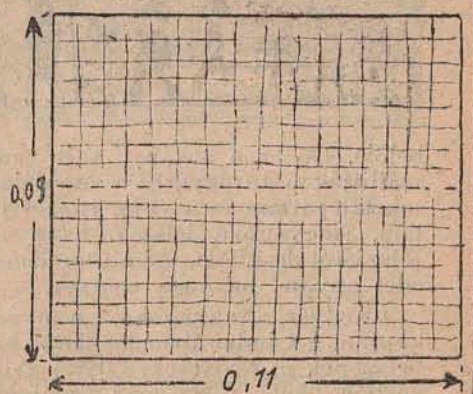

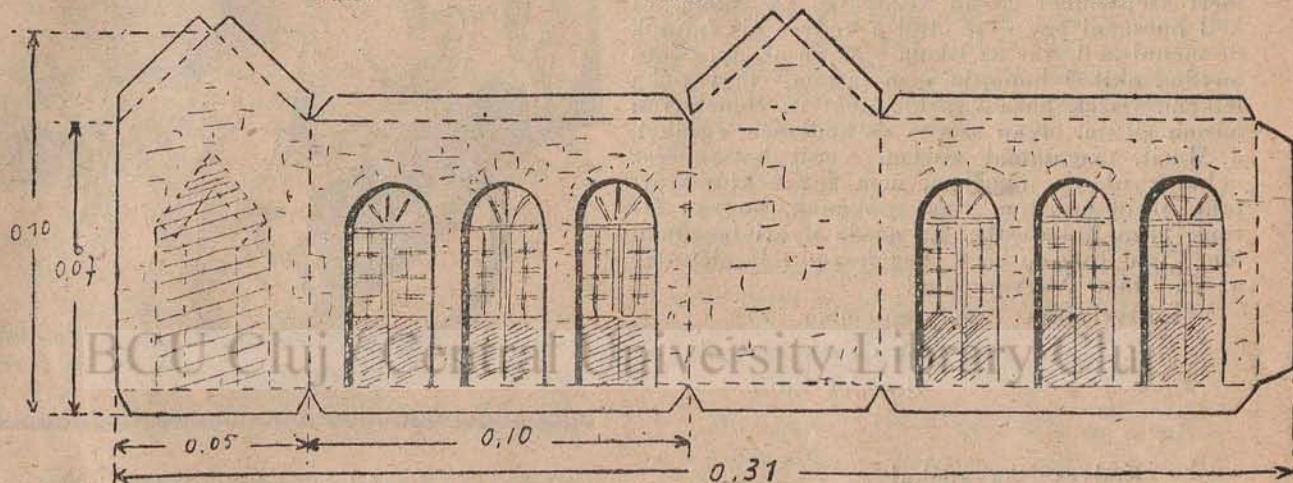
3. ábra

4. ábra

5. ábra

8. ábra.

Beszámoló a nyári vakációról

Kedves Nagypóka!

Megpróbálkozom én is a nyári vakáció leírásával. Junius 28-án este 11 órakor indultunk Bukarestből nővéremmel és édes apámmal, hogy Körtvélyfáján (Marostordamegye) lakó másik nővéremhez menjünk. Szerencsére, jó helyet kaptunk a vonaton s így nem sokára aludtam. Reggel, amikor fölébredtem, már Brassón túl jártunk. Nagy mezőségeken szaladt a vonatunk, a hegyeket már elhagytuk. De szomorú képe volt mindenütt a a határnak: majdnem mindenütt víz alatt volt a termés, a kukorica kicsi, sárga, csenevész volt. Segesvár körül volt nagy a pusztulás. A sok esőzés s szélvihar egész nagy fákat csavart ki tövestől. Székelykoocsárdon átszálltunk a vásárhelyi vonatra, már olyan fáradtak voltunk, hogy alig vártuk, hogy megérkezzünk. De csak este 7 órakor állott meg a vonat a körtvélyfái megálló előtt. Nagy volt az öröm, amikor Micu és Mancóka megláttak bennünket. Persze, mindjárt a csomagokat fogták közre és az ajándékok

kipakolásához kellett fogni. Amikor már ez is megvolt, megmosakodtunk, vaesoráztunk, lefeküdtünk s öt perc múlva úgy aludtunk, mint a bunda.

Másnap korán reggel megnéztem, mekkorát nőtt tavaly óta a Lili kutya, az Ibi cica. Gyönyörködtem sokat a sok kis sárga csirkén. Nem rég bujtak volt ki a tojásból. Oh, be aranyosak voltak. Aztán játszottam a kis Micuval és Mancóval, s így, sok játék és szaladgálás közt úgy elrepültek a napok, hogy észre sem vettem. De nemcsak játszottam. Nagypókám! A nővéremeknek vajgyáruk van, segitettem a tejet lefokolni, mert mielőtt hozzá fognának a feldolgozásához, kissé fel kell melegíteni, aztán lefölozik külön kádba folyik a tejszin, külön a lefölozott tej. A tejszint aztán lehüti, a hordóba öntik, kiköpülik. A kész vaját kipréselik és kimossák és aztán kiformázzák. Igen szép és érdekes, hogyan készül a vaj. Azt is meg kell írnom, hogy a lefölozott tejet oltóval beoltják és sajtot készítenek

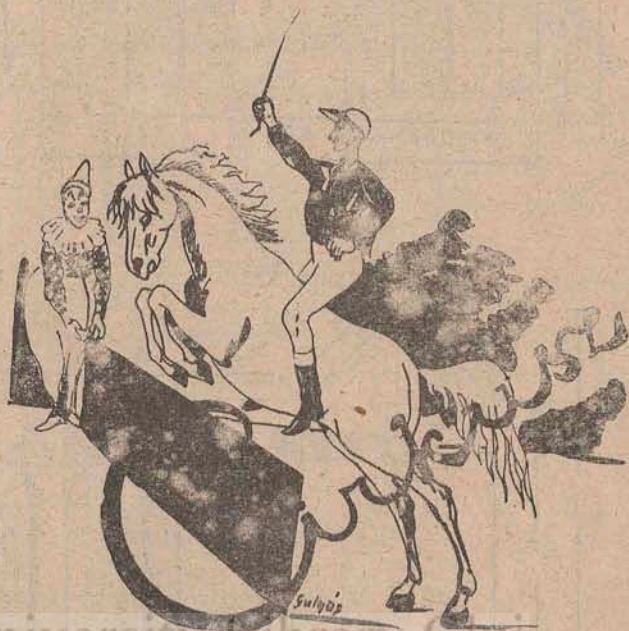

belőle. De ez a sovány sajt nem ennivaló. Beszállítják a turógyárba s ott dolgozzák fel. Igen sok tejet ittam és a vaját is szeretem, meg is hisztam, Nagyapóka lelkem. És a sok napon való játszástól lesültem, meg sem ismer az én drága édes anyám, ha haza megyek.

Kedves Nagyapóka, a nyáron ajándékba kaptam a Cimborában hirdetett hat könyvet. Oh, be szépek és kedvesek! Olyan gyönyörűséggel olvastam őket. Most már hazafelé készülődünk, mert szeptember 28.-án kezdődik az iskola. El kell bucsuzni egy évre ettől a kedves kis falutól, de menni kell, vár az iskola s az én aranyos édes anyám, akit 5 hónapja nem láttam. Nagyapóka lelkem, viszek haza egy kis cicát is. Ibinek van három cicája, olyan szépek és kedvesek, egyiket, a Mucit, magammal viszem. Kicsit hosszú lesz neki az út, de, rémélem, nem fog neki megártani. Majd megírom Nagyapókának, hogyan értünk haza Bukarestbe. Ez az én nyári beszámoló, Nem tudom, hogy meg lesz-e vele elégedve az én drága Nagyapókám!

(Körtvélyfája, 1926. szeptember 15.)

Kezét sok szeretettel csókolja:
Benedek Edith.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Kedves Nagyapóka!

A vizsga után én nem mentem sehová se nyaralni, mert a Bánffyhunyadi H. M. Ö. egy előadást rendezett, melyben én is szerepeltem. A darabnak a címe: „A kék postakocsi” volt. Igen jól sikerült az előadás. Pestről is volt egy színésznő és ő is azt mondta: nagyon csodálkozik, hogy ilyen jól be tudták tanulni. A darabot kétszer adtuk elé, egy szombat és egy vasárnap este. De rá egy hétre megint elé kellett adjuk a magyarlónai vízkárosultak javára.

Julius 20.-án reggel a 4 órai vonattal elmentünk Révre a nagybátyámmal és a nagynénémmel. A révi állomástól nem messze találtunk egy vendéglőt és ott megreggeliztünk, aztán felkerestünk, bementünk a faluba, vettünk magunkhoz egy-egy jó botot is, mert hegyre kellett menni. A faluban megnéztük a templomot is. Élég szép. Vettünk a piacon körtét is, és azután indulunk vissza a vendéglőbe, ott megebédeltünk. Ebed után csinált egy néni fénykép felvételt, amilyenben én is benne vagyok. Aztán megnéztük a barlangot. Az a bácsi, aki vezetett, azt mondta: hogy azok az állat- és emberformák mind víz-cseppek voltak, csak meg vannak kövesedve.

Láttunk egy forrást is és ittunk vizet is. De mikor kijöttünk, hálát adtam az Istennek, hogy már kinn vagyok a barlangból, mert akármilyen szép is, de azért veszélyes benne reggeltől estig ülni. Nem is gondolja, Nagyapóka, hogy milyen rossz levegő van ott. Azután megvaesoráztunk és kimentünk az állomáshoz és a 9 órással haza jöttünk.

Augusztus 1.-én nagynénémmel bementem Váramásra nagytatához és nagymamához. Kiváncsultunk egyszer Dezső várromjához, ott is sok mindent láttunk. Onnan haza jöttünk este. Augusztus 19.-én utra keltünk hazafelé. Bánffy, hunyadra. Aztán én többet nem is mentem sehová nyaralni, hanem otthon segitettem anyukámnak, kézimunkáltam, ittam nagyapókának és olvastam a jó barátomat, a Cimborát. Szeptemberben beírtak mint tanuló az első gimnáziumba és Szept. 20.-án megkezdtem a tanulást.

(Bánffyhunyadi, 1926. okt. 24.)

Sokszor csókolja
Nagyapóka kezét egyik hü
unokája:

Farkas Ilonka.

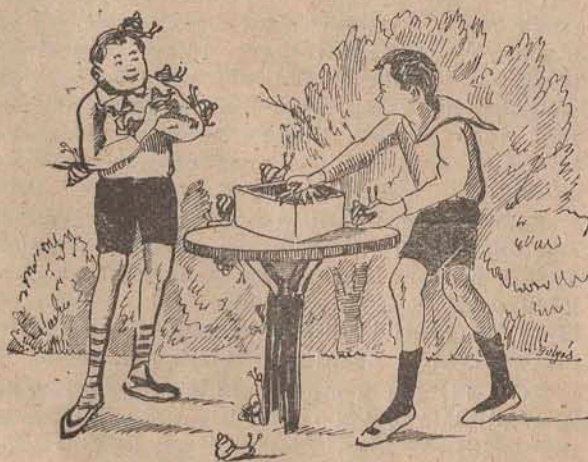

Pacsuli néni nevenapja

Öcsike levele

Édes nagyapóka lelkem, megtudtam a Pacsuli néni igazi nevét, annak a néninek, ha talán tetszik emlékezni rá, ak' itt lakik a Stánczi néni villája mellett, s akinek én adtam a Pacsuli nevet, mert rettenetesen illatszerezi magát, oly rettenetesen, hogy nemrég két ló megbokrosodott a Pacsuli néni illatozásától a Rózsadombon. Képzeld, nagyapóka lelkem, Pacsuli néninek Orsolya a neve. Onnét tudom, mert egyszer egy öreg néni látogatta meg Pacsuli nénit s már messziről kiáltotta a kertben sétáló Pacsuli néninek: Csókollak, édes Orsolyám! — Ó, ó, — sápitozott Pacsuli néni — Isten hozott, drága Emerenciám, ezer esztendeje, hogy nem látalak! Aztán, persze, következett a piszi-puszi.

Első dolgom volt, hogy végig forgassam a kalendáriumot, hadd lám, benne van-e a neve. Régi igazság, hogy az erős akarat diadalt arat, azt aratott az enyém is, mert a tizedik hónapban, vagyis októberben, annak is a 21.-ik napján megtaláltam a nevet: Orsolya. És ahogy megtaláltam, mindjárt meg is született a nadselü gondolat: meglepem Pacsuli — Orsolya nénit valamivel a nevenapján. Nem kellett sokáig várnom erre, mert éppen októberben voltunk és ennek egy feledhetetlen szép napján, Andriással sétáltunk Stánczi néni szép, nagy kertjében, a kerítés tövében, ahová éppen rátüzött a langymeleg őszi nap, rengeteg sok csigát találtunk. Most már azt is tudtam, hogy mivel lepem meg Orsolya nénit: czeffel a kevécs csiga-bigákkal.

Nagy gondal skatulyába csomagoltuk, kívül ráirtuk: Tartalma: cukorka, aztán megfogalmaztuk egy lehető rövid, de meleg táviratot, amelyben nem csak gratulált Emerencia néni, de jelezte is, hogy küld egy kevés nyalánkságot.

Ljnye, ejuye, gondolja nagyapóka, hát te táviratra még csomagra prédálsz a megtakarított pénzedet? De ne búsuljon nagyapóka lelkem, mert pont akkor látogatott el Stánczi nénihez az én kedves keresztapám, a Lehel Pista, aki, zárjel közt legyen mondva, most egy nagy könyvet ír Jászai Mariról, tetszik tudni, arról a híres színésznőről, céig az, hogy gratuláltam előre is a keresztapámnak ehhez a könyvhöz és ő örömeben tíz példányt vett meg az én Világbéke ujságomból. Ebből kitelt a távirat is, a csomag is, még marad is egy negyed kiló pralinéra való.

Képzeld, nagyapóka lelkem, hogy mely nagy volt Pacsuli—Orsolya néni öröme, amikor megkapta az Emerencia néni táviratát, s hát még más nap, amikor megkapta a csomagot!

De képzeld azt is, mekkorát sikoltott, amikor kibontotta a skatulyát. Bizony, mondom, hogy valamiképpen átitillatozik Pacsuli—Orsolya néni illatszere a kerítésen, azonképpen átsivított a sikoltozása is. Persze, a Pacsuli—Orsolya néni cselédje elmesélte a Stánczi néni cselédjének a név-

napi ajándékot, ez meg Stánczi néniék, Stánczi néni meg nekünk, s közbe megfenyegetett a mutatójával, de nem haragosan ám: Ó, te drága csibész, te! Most már tudom, hová tűntek el a csigák a kertünkben!
(Kisbaczon.)

A másolat hitelül:
Elek nagyapó.

Mi ujság?

EDISON NYOLCVANÉVES

Edison, a telefon, a beszélőgép, a mozgófénykép s számtalan más korszakalkotó találmány felfedezője, nemrég ülte születésének nyilevanadik évfordulóját. Edison, az öreg, ősz, süket, aggastyán, — akit már toloszéken tolnak — a ma élő feltalálók legnagyobbika, de egyben a legnépszerűbb ember is Amerikában. Olyan nagy tisztelet veszi körül, amilyen életében még senkinek sem adatott meg. New-Jerseyben lakik, New-Yorktól pár órányira, gyönyörű palotában, melynek parkjában szokták kocsiján tologatni. Ha néha, nagyritkán valami fontos ügy New-Yorkba szólítja, a lapok hasábos tudósításokban számolnak be róla, mintha egy uralkodó érkezését jelentenék.

Edison Alva Tamás 1847. febr. 10.-én született az Amerikai Egyesült Államok egy északi falujában, Milanban. Itt élte le életének első hét esztendejét. A gyermek Edisonon az első esz-

tendőkből még semmiben sem nyilvánultak meg későbbi kiválóságának előjelei. Port Huron nevű falucsukában járt iskolába, de ott semmi előmenetelt sem mutatott. Tanítója nem szerette és korlátozottnak tartotta. Ennek a meggyőződésének annyiszor és olyan hangsúlyozottan adott kifejezést, hogy már a kis Tamás apja is hinni kezdett benne. Az iskola igazgatója sem volt felőle jobb véleménnyel. Azt mondotta atyjának, hogy semmi tehetsége nincs a tanuláshoz, annyira, hogy kár is iskolába járattatni. (Akkoriban még Amerikában nem volt az iskolabajárás kötelező.) Így történt aztán, hogy Edison három rövid hónap után kimaradt az iskolából és azontul a szülei, de különösen az édesanyja, nevelték és oktatták. Anyjától tanult meg írni, olvasni, számolni és így szerezte meg földrajzi alapismereteit is. Később magától kapott rá a könyvekre és már egész fiatal gyermekkorában nagy érdeklődéssel fordult a villamosság felé. Gyermekkorának egyik legjellemzőbb tulajdonsága az alaposág. Ha valamit olvasott, amit nem értett, nem nyugodott, s addig kérdezősködött és érdeklődött, amíg tisztán látott a dologban. Általában minden, ami elébe került, érdekelte. Élesen szemügyre vette a dolgokat, s ha valamit meg akart tudni, arról olyan kitartással és szigorú alaposítással kérdezősködött, hogy sokszor valósággal terhére vált környezetének.

Hét esztendő volt, amikor neki látott, hogy a maga emberségéből keresse meg a kenyerét. Rikkancs lett, esztendőközön át járta a vonatokat és árulta a mozgó vonaton az ujságokat. Később egy kis nyomdagépet szerzett és maga szerkesztett egy kis ujságot, melynek egyszemélyben szerkesztője, kiadója és terjesztője volt: ott írta, nyomta és árulta a vonaton. Ekkor már kísérletezett is. Jövedelméből különböző vegyszereket vásárolt, hogy kedvenc foglalkozását üzhesse. Egy ilyen kísérlet közben aztán megtörtént a baj. Edison elejtett egy foszforos üveget és a gyúlékony anyagból minden égni kezdett. A vagon is kigyulladt, s bár a vonatszemélyzetnek sikerült a nagyobb veszedelmet elhárítani, az ifjú Edisont, anugy amerikaiáisan, a legközelebbi állomáson, nyomdagépestől, foszforostól, lapostól együtt kivetették a vonathól és megtiltták neki, hogy azontul a vonalon árusítsa.

Ott ül hát a szerkesztő, kiadó és jövendőbeli feltaláló a kis eszterházyba borult állomáson és törte a fejét: Hát most mi lesz?

Ujságírással próbálkozott azután, de sehogyszem tudott boldogulni. Táviróhivatalnok lett, közben tovább folytatta kísérleteit és magán-szorgalmából lett mind képzetlenebb fizikussá és kémikussá. Életének ebbe az időszakába esik néhány apróbb felfedezés után (svábbogár irtógép villamos árammal stb.) első nagyjelentőségű találmánya: egy új távirókészüléket talál ki, mellyel egy vezetéken egy időben két ellentétes irányban lehet táviratozni. A praktikus Amerikában ez az időt és pénzt megtakarító felfedezés megnyitotta Edison előtt a boldogulás útját. Az egyik nagy távirótársaság igazgatójává hívja meg.

Találmányai azután egymásután követték egymást, melyek rövid idő alatt világhírűvé tették nevét. Az általa feltalált távirókészüléket tökéletesítette olyképen, hogy azontul egy vezetéken egyidőben nem két, hanem négy táviratot lehetett egyszerre leadni. Ekkor már annyira elismert ember, hogy néhány gazdag tőkés részvénytársaságot alapít és laboratoriumot rendez be Edison számára. Itt alkotja világraszóló találmányait, itt tökéletesíti Graham Bellel, a telefon feltalálójával, a telefont, feltalálja a szén-szálas villamos izzólámpát és az egész világon elterjeszti a villanyvilágítást. Ez a találmány világhírűvé és dúsgazdaggá teszi. Nemsokkal azután felfedezi a beszélőgépet, lehetővé teszi, hogy a vasutakon menetközben is lehessen telegrafálni és az automobil új találmányu áramfejlesztőjével közhasznú cikké teszi az automobilt. Az ő találmánya az öntött házak építése, a kobaldbatteria és az 1911. esztendőben már több mint 1000 találmánya terjedt el a világon. Újabb találmánya a rádió lámpa, amely lehetővé tette, hogy a rádió nem szakemberek kezében is nagyjelentőségű készülékké váljék. Most pedig nyolcvan éves. És az ősz, süket agastyán, aki ma megszámlálhatatlan milliók ura, ma is a munkának él. Nem törődik a külvilággal és idővel. Az idő különben, mint azt egy újságírónak elmondotta, sohasem játszott nála szerepet. Hosszu életén keresztül sohasem volt zsebórája és ha valamelyik találmánya foglalkoztatta, éjjel-nappal dolgozott, amíg a kitűzött célt el nem érte. És dolgozik ma is ősz fejjel, süket füllel és az eddigiek szerint még néhány zseniális találmánnyal fogja szolgálni a tudást és az emberiséget.

A fehér bárányka

Irta: BODNÁR IRMA

A kis Rózsi édes anyja
Fehér báránykát vett.
A kis leány a nyakába
Piros szalagot tett,
És kivitte játszadozni
Zöldfüves mezőre
... Legelészett a bárányka,
Heverészett öre.

Szép tavaszi délután volt,
Langyos szellő lengett,
Báránykáján gyönyörködve
Rózsi elszendergett
És álmodott:
Kis angyalok játszadoztak véle,
Színes, íves szívirványon
Fölvitték az égre.

Sokat játszott ott a kis lány,
Am egyszer lenézett;
Meghallotta, hogy a mezőn
Báránykája béget,
Piros diszű fehér bárány
Zöld mezőt bejárta,
De kis örét, a kis Rózsi
Sehol sem találta.

A kis Rózsi futott, futott,
Ahogy lába birta,
S amint leért a mezőre,
Báránykáját hívta,
Haját, arcát szelid szellő
Simogatta lágyan
Volt, nincs bárány!... Sirva fakadt
Rózsi bánatában.

Hőfőher angyalkák jöttek
És vigasztalgatták,
Sok közülök szerte röpönt,
A barit kutatták,
Nini, egy meglelte s hozza!
Főlugrik a lányka...
És fölébred anyja karján
S véle a bárányka.

(Nagyvárad.)

Elek nagyapó üzeni.

A levél írás igen fontos szabálya: hol, melyik évben melyik hónap hányadik napján kelt a levél!

— **László Gabriella, Szatmár.** Már rég akartál írni, de mindig közbejött valami. Most nemcsak akartál, hanem írtál is. Hát csak írtál ezután szorgalmasan, mert ez javadra válik. Remélem, tavasszal találkozunk. — **Mimier Tibor, Tudom,** hol lakol, de nem írom ide, hogy szokd meg a levélírás egyik legfontosabb szabályát. Névrejtvényed sorrakerül. — **Semlyén Juci, Kolozsvár.** A sok leckével nem lehet menteni, hogy rég nem írtál levelet. Helyes beosztással mindenre jut idő. Ugy, Jucika, ugy! — **Jánky Viktor, Szatmár.** Oly rég nem írtál, hogy szinte szégyellessz ily későn írni, de tudod, hogy megbocsátok. Jól ismeresz engem, de hogy én is közelebből ismerjelek meg kívánatos, hogy mennél sürűbben írsz. Számon tartom ígéretedet, hogy ezentúl pontosan beosztod az idődet és rendszeresen írsz nagyapónak, akire most tisztelettel büszkébb vagy, hogy mutogathatod a képét barátaidnak. — **Schönheim Béla, Temesvár.** Német iskolába jársz, otthon tanulsz egy kicsit magyarul s szégyelled, hogy csunyan írsz magyarul. Rajtad áll, hogy ne kelljen szégyenkezned, írsz szorgalmasan nagyapónak s majd meglátod, hogy megjavul az írásod. — **Debreczeni Pál, Szatmár.** Számrejtvényed sorrakerül. Szeretettel várom további leveledet. — **Szilvássy Károly, Szinérváralja.** Oly tömören írsz, hogy a levelezőlapod kitesz egy jó nagy levelet. Megérem, hogy külön is válaszoljak mindenképpen szép leveledre. — **Szoboszlay Marianna, Nyárádszereda.** Még csak II. elemista vagy, de nagyon szereted a Cimborát és Elek nagyapót. Én is szeretlek téged, mert máris szépen és gondosan írsz. Hát csak jöjjenek egymásután a leveleid! — **Rezsi, Kolozsvár.** Azért nem írtál eddig, mert nem tudtad megfejteni a rejtvényeket. Most már írhatsz bátran, mert jól fejtetted meg. A vezetéknevedről, ugylátszik, abbéli nagy örömdobban, feledkeztl meg, hogy anyukád megrendelte a Cimborát. Ezt pótolod a következő leveledben. — **Zsóka Torda.** Te is megfeledekezel a vezetéknevedről s hamarosan nem tudom, hogy melyik Zsóka írta e szép levelet, mert két Zsóka unokára emlékszem. De hát ennél fontosabb, hogy vége a betegeskedésednek s a Cimboránál, szerinted nincs szebb és kedvesebb ujság az egész világon. Valóban, az én jutalmam a gyerekek szeretete s ennél nagyobb jutalom nincs is. Annak igen örvendek,

hogy nem tudsz előfizetőt szerezni, mert Tordán olvassa minden magyar gyermek. Anyukádnak, aki szintén hűséges olvasója a Cimborának, tolmácsold meleg üdvözlőmetet. — **Borsoss Sámuel, Nagy-enda.** Én is Csongrádon tanultál, most a puskád tanít otthon a második gimnázium tantargyaira. Nagyon szeretsz verselni, de — azt írod — formát még nem tudsz adni a gondolataidnak. Ezért a beismerésért dicséretet érdemelsz. Majd elkövetkezik az ideje annak is, amikor gondolataidnak megtalálod a megfelelő formáját. Most elégedj meg azzal, hogy verseid reménykeltő szárnypróbálgatások. Érdeklődéssel kísérem fejlődésedet. — **Semlyén Éva, Kolozsvár.** Dicséretet érdemelsz az írásodért. Bizony nem látszik rajta, hogy még csak III. elemi osztályos vagy. Szorgalmasan fejtegesd a rejtvényeket (Jucinak is szól ez) így valóbszerűen hogy rátok mosolyog a szerencse. — **Roubicek Ella, Nagypárad.** Sokszor megfejtetted a rejtvényeket, de még soha könyvet nem nyertél. Nem szabad csüggedni: a türelem rózsát terem. El kell ismernem, hogy írásod szépsége és fogalmasága szabotorságért is megérdemelnéd a könyvet. — **Nagy Ferenc, Csikszéreda.** Előző leveledben elfeledted! boldog új esztendődet kívánni, most teszed jóvá ezt. Derék fiu vagy. Szeretettel gondolok reád. Az első szám regénymellékletét pótolja a kiadóbács. — **Sürga Mihály, Szatmár.** Rejtvényeidből válogatok. A rajz jó. **Péterffy Bözsike, Nagyszeben.** Könnyű megbocsátanom a „lustaságodat”, oly szép leveledben hoztad helyre a mulasztást. Ha szorgalmas voltál a tanulásban, meg is volt érte a jutalmad: te voltál a legjobb tanuló a IV. elemi osztályban. Nem esoda, hisz oly kifogástalanul írsz, mintha legalább is IV. polgárista volnál. Örvenlek, hogy nemcsak Sári éor öcséd s Lajos és János bátyád, de szüled is o vassák a Cimborát: ez azt mutatja, hogy jó uton járok. A rejtvényekből válogatok. — **Bálint Barna, Gyergyószentmiklós.** Szeretettel fogadlak unokáim seregébe, s remélem, gyakran lesz alkalmam olvasni a te igazán szép és okos leveledet. Azt igen helyesen teszed, hogy apránként összegyűjtögeted a könyvek árát, mert hisz az is esoda, hogy édes apád a tanítói fizetésből tud pénzt juttatni a Cimborára. Tolmácsold még üdvözlőmet szüleidnek. — **Földes Imre és László, Szatmár.** Megkaptam a levelet is, a fényképet is válaszoltam is. A „Gyémántköves mellű”-nek méltán örültök. Valóban szép és érdekes történet — **Markovits Ernő és Lili.** Számon tartom, hogy megint szorgalmasan fogtok írni s következő leve-

letekben lássam azt is, hol kelt a leveletek. A rejtvényből válogatok. — **Kemeesei Ágnes és Erzsébet, Albis, Biharm.** A kiadóbácsi pótolja a 2-ik számot, a mult évben azomban a 48. szám volt az utolsó, tehát nincs pótolni való. Miklós levelét és rajzát megkaptam. — **Király Irén, Nagypárad.** Levelet is várok, nemcsak megfejtést! — **Sebestyén Gyurka, Élesd.** Ugyanezt üzenem neked is. — **Stark Jolán, Lónyatelep.** Levél ment. — **Winkler Bözsike, Piski.** Várom a hosszú levelet. — **Róth László és Imre, Nagypárad.** A betűrejtvény hibás. Több és zavarokat okozó hibát találtok, ha jól megvizsgáljátok. — **Szász Laczi, Nagypárad.** Alig hiszem, hogy anyukád beszüntetné a Cimborát, ha látja, hogy ő a te legjobb barátod: te azonban akkor is hü unokám maradsz. Jól esik öreg szívemnek ez a megható szeretet. — **Haurik Jolánka, Cojocna.** Elfeledtem Cojocna magyar nevét, közöld velem következő leveledben. Számon tartom ígéreted, hogy ezután szorgalmasan írsz. Ha 12 éves vagy, nem fogsz hamar kinőni a Cimborból. Nem is képzeld, hány 15—16 éves leány olvassa a Cimborát, a szülőkről nem is beszélve. Hát csak irjál szorgalmasan, hogy majd minden tekintetben kifogástalan legyen az írásod, amikor elbucszol nagyapótól. — **Schönfeld Gizzi, Tiszaujfalva.** Maramarosszigetről Szlovénzkóba, Tiszaujfalva költöztettek, három évet mulasztottál s bár 14 éves vagy, még csak négy elemi végeztél. Emiatt nincs okod a szegyenkezésre s még helyre-pótolhatod a kényszerű mulasztást. Mindenekelőtt olvasd figyelemmel a jó magyar könyveket, gyakorold magadat a fogalmazásban, irj szorgalmasan nagyapónak, aki szeretettel lát unokái seregében. Fényképet nem küldhetek, de a karácsonyi számhoz mellékelve volt az arképem, ezt neked is megküldi a kiadóbácsi. Rejtvényeid közül a pótlórejtvényt közlöm s leveleidet szeretettel várom. — **Szabó testvérek, Brassó.** Megszereztétek Buzás Máriát előfizetőnek, s eddig bizonytalán meg is kapta a Cimborát, ti pedig a sorsjegyet. Örvendek, hogy tetszik Kertész Mihály valóban érdekes regénye. A ti jó édes apátoknak, akivel a brassói Székely Társaság zászlószentelésén ismerkedtem meg, találkozásotok meleg üdvözlétemet. Remélem, a mesedélutánon találkozunk. — **Kiss Pál, Nagypárad** Kis unokaöcsédet, Csere Dezsőt megszerezted előfizetőnek. Mint téged, őt is szeretettel látom unokám seregében. Az arképet ő is megkapja, neked pedig a kiadóbácsi pótolja a 47. számot és 46. számban nyert könyvet. — **Farga Éva, Nagypárad.** Várom a hosszabb levelet. — **Rettegi Lenke, Csik-**

szentsimon. Azt hiszed, te vagy a legfiatalabb unokám, mert csak a III. elemibe jársz. Dehogy te vagy a legfiatalabb! Vannak olyan unokáim is, akiknek jár a Cimbora, pedig még nem tudnak olvasni. Ezeknek, természetesen, az édes anyjuk vagy apjuk felolvassa a rövidebb meséket és verseket. Az írásoddal meg vagyok elégedve, de azért csak irjál szorgalmasan, hadd legyen igazán szép az írásod. — **Glück Imre, Szatmár.** Hogy milyen volt a tél Kisbaczonban, nem tudom, mert már december közepén eljöttünk nagyanyókéval Pestre s a sorsjegyhúzó unokákat a kiadóbácsi fogja megnevezni. Ha kedved van rá, jelentkezéssel nála. Remélem, sikerült neked is előfizetőt szereznem. — **Auffenberg testvérek, Marosvásárhely.** Levelet, nemcsak megfejtést! — **Maléter Pál, Ezerjes** Rejtvényeid sorra kerülnek. — **Kemény László, Bucsa, Kolozsmegye.** Írtam a kiadóbácsinak, hogy most a címed nem Maramarossziget, hanem Bucsa, s oda küldje a hiányzó számokat: mult évről a 4. s ez évről az 1. és 2. számot, megjegyezve, hogy a mult évben a 48. szám volt az utolsó, tehát nem is kaphattál 49—52. számot. Az írásodat nem találom csunyanak, de ráfér a javulás, tehát mi a teendő? Majd meglátom, eltalálod-e. Azt igen helyesen teszed, ha te is gyűjtesz előfizetőket. A Cimbora tartalma még gazdagabb, külső képe még szebb lesz, ha szaporodik az olvasók száma.

A JANUÁR HAVI REJTVÉNYEK MEGFEJTÉSE:

1. szám. Névrejtvény: London. Szórejtvény: tó, hóló, só. Névrejtvény: Vasárnapi Ujság. Pótlórejtvény: Zrínyi Ilona.
2. szám. Pótlórejtvény: Petőfi Sándor. Számrejtvény: Levél egy elutazott barátom után. Névrejtvény: Segesvár.
3. szám. Névrejtvény: Berzsényi Dániel. Pótlórejtvény: Andrássy Gyula. Pontrejtvény: Két csillagból van a göncöl szekere.

MEGFEJTETTEK:

Heller Olga, Knoblauch Karcsi, Schönheim Béla, Schropp testvérek, Császár Béla és Mariska, Jakab Sanyika és Mancika, Neuwald Andor, Donát Laci, Mayer István, Sára Emma, Szőke Béla, Horváth Sárka, Bucsy Ilke és Babi, Török Pál, Pálffy József, Óváry Andor, Perl Lécsi, Reiter Piroska, Horváth Józsika, Benedek Edit, Borne-

missza Katalin, Hermann Lili és Tibor, Tóth József, Zélig László, Sándor Árpád, Dominits Mimi Grün Zsófi, Keresztes Lajos, Nagy Ferenc, Mátyás József, Szegedi Piroska, Bogáthy Vilma, Dominits László, Pálffy József, Sente Béla, Sonnenschein László, Boér István, Székely Pistike és Katóka, Paál Elek, Werther Éva, Halász Mancsi, Földes Imre és László, Serester Anna, Kiss Gyurka és Irénke, Németh László, Buzás Klára, Dániel Felicitas, Veress Pál, Judovics Miklós, Molnár Nóra, Salamon Irénke, Szentpétery Elemér, Smil Gizi Geisberger Teréz, Szöke Juci és Piri, Kiss Dodika Icuka és Ibike, Szathmáry Sári és Kató, Szabó Ilonka, Katona Ilonka, Glück Imre, Beretzky András, Molnár Irénke, Kiss Pál, Scheidl Adél, Markovits Dusi és Edit, Maléter Pál; B. Kiss Margit Varga Éva, Borgida Anci, Szepessy Zoltán, Schäffer Gyuri, Glück Rózsi, Polony Gizella, Ortutay Angyalka, Elemér és Béla, Salamon Zoltika, Kiss Pál, Uglesity Olga, Kovách Piroska, Kacsó Gazsika, Feruska és Tusika, Fogarassy Gizella, Szántay Aladár, Szabó Erzszi, Scheidl Nusi, Szalay Judit és Zsuzsi, Benódek Edith, Veress István, és Pál, Glück Imre, Mihájlovits Irén, Szöke Juci és Piri, Maléter Pál, Horváth Sárka, Sente Béla, Császár Béla és Mariska, Wolstein Gyula, Stern Ági, Szöke Béla, Zélig László, Mester László, Horváth Józsi-ka, Kemény László, Auffenberg testvérek, Lányi Laci, Király Irén, Varga Éva, Schönfeld Gizi, Nagy Zita, Szász Laci, Róth László és Imre, Winkler Bözsike, Székely Flóra, Sebestyén Gyurka, Király Irén, Havadtői Imike, Markovits Ernő és Lili, Földes Imre és László, Buzás Klára, Péterfy Bözsike Sárka Mihály, Nagy Ferenc, Rouicék Ella, Scheidl Adél, Borsoss Samuka, Sente Béla, Smil Gizi Rezszi, Szoboszlai Marianna, Debreczeni Pál Schönheim Béla, Jánky Viktor, Mihájlovits Irén Semlyén Juci, Minier Tibor.

A megfejtők közt 12 könyvet sorsoltunk ki. Fökmag király öfelsége Elek nagyapó kalapjából a következők neveit húzta ki: Horváth Józsi-ka, Székelyudvarhely; Stern Ági, Nagyvárad; Lány Laci, Székelyvaja, Marostordam.; Csibi Karesi Kolozsvar; Székely Flóra, Brassó; Nagy Zita Nagybaczon; Havadtői Imike, Jobbágyfalva; Buzás Klára, Bánffyhunad; Scheidl Adél, Arad; Smil Gizi, Gyergyószentmiklós; Mihájlovits Irén Temesvár; Holstein Gyula, Dés.

FÉJTÖRŐ.

*A sorsolásban való részvételre (egy rejtveny megfejtése is jogosít!)
A rejtveny megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hó. nap végén közlöm!
A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.*

POTLÓREJTVÉNY

Beküldte: Zsembera Nándor

— alma	— ándor
— argit	— rzsi
— lonka	— anci
— ároly	— ária
— va	— rlik
— ándor	— aci
— stván	— zidor
— atalin	— álmán

NÉVREJTVÉNY

Beküldte: Tolcsvai László

Károly, Őzséb, Barabás, Olga, Sándor, Gábor, Ernő, Domokos, Márton, Nándor, Ignác, Zsuzsa.

E nevek kezdőbetűi egy magyar író nevével adják.

CIMBORA képes heti gyermeklap. Meg jelenik havonta háromszor, minden hó 1., 10. és 20.-án.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Romániában negyedévenként 100 lei, Csehszlovákiában negyedévenként 20 Kc., Magyarországon negyedévenként 3 pengő.

SZERKESZTŐSÉG: Bațanii-Mici (Kisbaezon) u. p. Bațanii-Mare (Nagybaezon), jud. Treiscaune (Háromszék-megye). E címre küldendők a „Cimbora” részére szánt kéziratok, az Elek nagyapóhoz írott levelek és rejtveny-megfejtések.

KIADÓHIVATAL: Satu-Mare (Szatmár), Strada Mireea cel Mare 3. A kiadóhivatalhoz küldendők a „Cimbora” előfizetési bejelentései és díjai.

Laptulajdonos: Szabadsajtó könyvnyomda és Lapkiadó.

Felélős szerkesztő: Dénes Sándor.